

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.22. Plorat, quia Lazarum amicum suum ad hanc vitam erat reuocaturus, talis est illas deinde vt moderatas iustificaret lachrimas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

§. 22. *Plorat, quia Lazarum amicum suum ad hanc vitam erit reuocaturus, talis est illa: deinde ut moderatus iustificaret lacrimas.*

70 **Q**uam profero rationem fletus Christi Domini, dum tendit Lazarum resuscitaturus, à sororibus aduocatus: *Domine veni & vide*: quia scilicet eum erat ad vitam hanc miserabilem reuocaturus. Hanc rationem assignat conciliū: *Tolet.* Et ut doctrinā scripturam decreto: eamque sumptis D. Hieronymus: *Dixit Lazarum non morientem, sed potius resurgentem: & sebat dum cogitatur propter alios saluandos eum ad seculum reuocare.* Hanc opinionem secutus est Abbas Rupertus. Hinc collige qualis sit hæc vita, eum Christus doleat, eam redditurus illi, qui illa iam ex cesserat. Composuit D. Ambrosius librum, hanc in illo obijciens questionem: an mors iura nostra bona, & prospera, vel inter mala & aduersa, sit numeranda: & pariter de vita nostra mouet quæstionem: an scilicet faultum sit in illa viuere, vel illa excedere. Si stylo loquamur scholastico, videtur (ingit) vita vt bona reparanda; primo quia lux vocatur: hoc nomine à Spiritu S. inscribitur, dum ait: *Super mortuum plora, & sicut enim lux eius.* Et nemo ignorat inter corporalia ab Deo creata primum locum eminentiæ luci adscribi: deinde, quidquid in Deo est, bonum est, & quidquid in eo non est, bonum non est, etenim Deus definitur: *Omne bonum*, vita est in Deo: *in ipso vita erat*, & in ipso mors non est, quinimo siue illo facta est: hoc enim (interpretatur D. Ambrosius) ait D. Ioan. *Sine ipso factum est nihil.* Vterius vita frui, est eo frui: quod rationem habet boni, essentia, vitæ, sensus, visus, auditus, olfactus, gustus, &c: sunt autem hæc adeo bona, vt solus visus tantum sit bonum, vt sine ipso nihil delester. Mors omnibus nos his bonis spoliat, cunctaque consumit: idcirco à Philosophis definitur: *Privatio omnium bonarum.*

Quartò: videtur hoc Spiritus Sanctus definire, dum vitam appellat bonum, & mortem malum, vnde ait, quod homini iam creato Deus proposuerit vitam & mortem: *Eccc ædi ante factum tuum vitam & mortem.* Quod si peruenieris, quid est hoc: continuo adiungit: *bonum & malum.* Hanc rationem magis ex industria per L. de fuga pendit idem D. Ambrosius & eandem assumptionis c. 4. sic Deus, qua colubret hominem, ne peccaret,

dum illi in criminis sui supplicium, vt suprema malum, proponit mortem incurrendam, dum ait: *caue tibi*, quod si comederis de fructu vetito: *Morie morieris*, & in præmium bonorum operum vitam promittit duram, sicut & filij parentes honoratius: *vt si longæuis super terram*, & hanc ostendit se habere in manu sua amicitis suis seruisque tribuendam: *Longitudo dierum in dextra eius.* Scaret facta pagina testimonijs, quod Deus vitam concedat sibi seruientibus, sicut & morte plecti sibi refractarios, exemplo tibi sit Saul: *Mortuus est Saul propter iniquitates suas, idcirco interfici eum d. m. m. m.* Deinde duos illos Patriarchæ Iudæ filios: *Her & Onam interfecit Dominus: quia rem detestabilem faciebant.* Reccatores, autem effraies Deus vita punit breuiori, sic illos terret Dauid: *Viri sanguinarii & dolosi non dimidiabunt dies suos*, tandem collige illud ex auctoribus vitæ & mortis, quis est auctor vitæ? Deus, hanc enim primo concessit parenti producens eam velut de diuino suo pectore, est etenim vitæ fons originalis: *Apud te est fons vitæ*, hinc prodijt, *inspirauit in faciem eius spiraculum vitæ, & factus est homo in animam viuentem*, & hinc velut de fontis origine omnis vita procedit, quinimo & ipsi Philosophi hoc nequam ignorarunt quorum propositio à D. Paulo producit: *Ipsè est, qui dat omnibus vitam & inspirationem.*

Verum, si quæras quis auctor sit mortis, hoc tibi Spiritus S. asseret: *Deus mortem non facit sed inuidia diaboli mors introiit in orbem terrarum.* Excusa est mors in fornace viscerum diaboli peruersissima, sic eum vidit D. Ioannes: quod sicut auctor mortis super scriptum fuit nomen illius præferret: *Nomen illi mors.* Argumentum hoc prosequitur D. Ambrosius. *De bono mortis & l. c. orat.* præhabis varijs considerationibus hanc tandem de fide resolutus questionem: *morans tres esse species sur. ad finem mortis.* Prima peccati, propter quod Deus animam deserit, qui vitam illi gratiæ largiebatur: de qua dicitur: *Animam qua peccauerit, ipsa morietur.* Tres species peccato, & malæ vitæ: de qua loquitur Aposto. *Ezer. 18. 4: Qui mortuus est iustificatus est à peccato.* Ter. L. de bono tia mors est naturalis, quando vitam hanc homo deserit mortalem: *Rom. 6. 7.*

His supposito dico (sic D. Ambrosius) certum esse mortem per peccatum malam esse, imo pessimam: *Mors peccatorum pessima*: sic etiam mors peccatum peccato & malæ vitæ, bona est, & optima, sed pessima. difficultatem habet quæstio de morte naturali, ad cuius resolutionem considerandum: quod aliter nobis Mori pec-

3. Toletanum 13. quæst. c. 3. Qui dicit. D. Hiero. Ep. ad Ty. ras. super mortem filia ad finem. T. 10. 9. In cap. 11. Ioannes. I. An mors dicenda mala, vel vita & contra. De quo supra de bono mortis. II. Vita videtur esse bona. Eccl. 12. 20.

Prout. 3. 16. IV. Deus peccatores morte puni. 1. Paral. 10. 13. Gen. 38. 3. Ps. 54. 24. All. 17. 19. Sap. 1. 13. Sap. 2. 24. Apoc. 6. 8. l. c. orat. de fide resolutus. sur. ad finem. Tres species peccato, & malæ vitæ. Ezer. 18. 4. Ter. L. de bono Rom. 6. 7. VII. nobis Mori pec-

cato opti- nobis sit nunc iudicatum de vita & de morte, quam quando de manu auctorum suorum prodierunt: nam considerata, ait: sicut rursus est eundem, vitam esse bonam, & mortem malam. Duobus modis vita & mors consideranda.

illam nominat mortem festinantem; Pro morte d. fluente deprecatus sum. Quotidianus def. Aus. corruptionis (sic D. Greg.) quid aliud est, quam qualitas proxima mortis; Hac vita quam vivimus (ad lo. D. Bern.) magis mors est nec simpliciter vita, sed vita mortalis, semperque ex quo incipimus vivere, nisi aliud agamus, nisi moris appropinquemus & incipere mori. Ex hac doctrina colligit D. Augustinus verificationem illorum verborum, qui bus Deus Adamum petierunt; In quocumque die comederit ex eo, morte morietur. Quamvis enim postquam peccaverat, annis vixit nonaginta; verumtamen ab illo puncto iam vita illi in mortem imminuabatur, ita ut magis esset; toto tempore quo vixit, paulatim emoriens, quam dum vivens, hoc diabolus fecit manibus suis vitam comprehendens; que de divina manu processerat, quantum non erat; ait Salomon, ut diaboli malitia Dei bonitatem superaret ac supplantaret; Sapientiam non vincit malitia.

71 Mortem perpende, qua ratione de manu prodierit: Diaboli heu, quid tam malum, hoc enim egit, vitam illam delevit bonam, eius extirpavit pulchritudinem, elegantiam, salutem, immortalitatem, concessum illum patris inferioris ad superiorem; hoc enim illius auctor pretendebat; sed fors immutata est; etenim Dæmon manibus suis apprehendit vitam, que de manu Dei fuerat egressa, & illam transmutavit in mortem, illam reddendo mortalem; ita ut, sicut SS. Patres notant nominatim D. Aug. ita ut, inquam, verius mors quam vita esse perhibetur. Eo nomine (inquit ille) à Christo Domino vocatur; Qui credit in me transibit de morte ad vitam, de iustis loquitur qui fide viva credunt; qui sic credit, non morietur sed transibit de morte ad vitam.

Domine mi, Salvo debito respectu, an congruentius non dixisses, transibit de vita hac mortali ad sempiternam? Nequaquam, sed de morte ad vitam; hæc enim vita mors est potius dicenda, quam vita.

Eodem sensu declarat D. Cyrill. Alexand. alia Christi verba, Qui incredulus est filio, non videbit vitam, denotans quod sola vita æterna, omnium ore nomen vitæ mereatur; etenim præfens verus mors est appellanda; & verè non est, nisi mors, que toto quo vivimus tempore percurrit, cum semper moriamur & à primo vitæ puncto, quo vivimus desinere inceperimus; eo modo quo candelæ paulatim absumitur ab eo instanti, quo accenditur, idcirco Salomon de hac vita disputans

Quandoquidem diabolus vitam comprehendit de manu Dei promanantem illique mortis proprietates insidens, efficiens eam mortalem, comprehendit Deus mortem de manu diaboli procedentem, vertitque in vitam; & sicut diabolus mortem introduxit, quatenus vitæ bona à se pararet à Deo condita, mortem assumpsit Deus, ut per illam mala deleterentur, que Satan in vitam introduxerat. Campus hæc nobis adert apertissimus, quo disputaremus, qualiter, quia Satan sibi vitam assumpserat à Deo creatam, illamque mortalem reddiderat, sic Deus sibi assumens mortem, quam Satan fecit, moriendo illam reddidit vitalem, quo nomine à D. Aug. vocatur; Mors vitalis, & iam per mortem nobis largitur vitam, & iam eam sancti velucrum asstant dicuntque cum Apostolo; Mors lucrum. De quo admodum fusc D. Ch. yst. ubi ad rem explicat illam, sententiam, & notat qualiter inter monachos illos sanctissimos dies defunctionis, ut dies celebraretur gaudij & festivitatis.

Verum his omnibus ad tantummodo perpende quod nunc hæc vita non sit, nisi miseriarum, laborum, necessitatum, morborum, mororum, miseriarumque congeries. Quodcirca talis est, ut merito flere possit is, qui eam victus ingreditur. Disputat multoties D. Aug. cur omnes, qui nascuntur in hanc vitam, eam plorantes incipiunt, sint licet Monarchæ supremi, Reges, inter puram & byssum procedentes; unus etenim inter illos, quos mundus vidit potentiores, Salomon inquam, huic venati subserpsit ipse testimonium.

Ecc. 1. 13
D. GREG.
Ho. 37. in
Evang.
D. BEN.
L. 1. in pf.
Qui habi
ta.
Lib. 13. de
ciuit. c. 23.
Gen. 2. 17.

Sapient. Sap. 7. 20.

L. meditat
c. 22.
Ho. 69. &
70. ad po
pulum.
Ps. 114. 7.

Lib. 21. de
ciuit. c. 14.
Ho. 10. &
11. 50.
verb. Apa
stoli c. 2.

Primam vocem similem omnibus emisi plorans, &c. nemo ex Regibus aliud habuit natiuita is initium. Hoc adeo verum est & extra omne dubium (inquit D. Augustinus) vt iudicium certo certius quod capitur quod puerulus vivens nascatur, hoc est si plorans audiat. O vitam tristem? Cuius signum certissimum sint lacrimae; omnes nascuntur lacrimando, de vnicò tantum legitur (inquit) quod ridens natus sit, nimirum Zoroastes, & symbolum indicant esse calamitatis, euentusque probavit signum. Etenim inventor fuit prestigiorum, incantationum, & cum diabolo contractum. Denique infamata morte, iubente Nino Rege Assyriorum, interijt. Si causam inuestiges lacrimarum (inquit D. Augustinus) fumens rationem ex D. Cypriano) haec est, quam ipsa natura suggerit, qualis enim est haec vita, quam puer exorditur, cuius principium lacrimis dedicatur? Docet D. Thom. primam creaturae actionem non posse esse malam, quia naturae adscribitur auctori: per quod infert, primum actum Angelorum, malum esse non potuisse, quia actus erat, qui procedens de ipsa natura, eiusdem auctori est a scribendus, qui quod malum est non potest operari. Prima actio, quam homo facit dum nascitur, non procedit ex eius deliberatione, sed ex eius natura, quocirca Deo imputatur, vt eius auctori, qui statuens in mundo hominem, cum ad lacrimas mouet, vt sint illa lacrimae praesagium vitae, quam ingreditur, vitae (inquam) quae sine lacrimis recipi non potest. Vnde Propetiae sunt (aut) penarum, & videri. **D. Hier.** 12. calamitatum D. Hieronymus, illas nominat. **Idem.** 26. fideles laborum testes illam manentes; **Primum** **Ezechielis** vagum laboriosa vita restantur indicia. Quod videtur ex Seneca sumpsisse. **Nonne** **vides** **qualem** **Seneca.** **vitam** **nobis** **natura** **promiserit,** **qua** **primum** **nascitur.** **L. de con-** **sol. ad Ro.** **non** **nisi** **cum** **lacrimis** **est** **acceptanda,** **merito,** **lyb. c. 23.** **Lacrimatus** **est** **Iesus,** **eam** **Lazarus** **restitutus.**

XII. Solus Zoroastes ridens nascitur.

L. de bono patient.

XIII. Primum actus creaturae Deo adscribitur.

XIV. Lacrimae Deo adscribitur.

D. Hier. 12. calamitatum D. Hieronymus, illas nominat. Idem. 26. fideles laborum testes illam manentes; Primum Ezechielis vagum laboriosa vita restantur indicia. Quod videtur ex Seneca sumpsisse. Nonne videtis qualem Seneca vitam nobis natura promiserit, qua primum nascitur. L. de consolatione ad Romanos non nisi cum lacrimis est acceptanda, merito, lyb. c. 23. Lacrimatus est Iesus, eam Lazarus restitutus.

72

XV. quam ordinarie refert & expendit Spiritus Sanctus de Propbeta Samuele, qui mortuus in vitam suscitatio redijt, virgato Rege Saule: & hoc primum, iam rediit, illi obiecit; Quare inquisisti in quietudinem. Et inde ad hanc reuertit vitam, suam vocat in quietudinem. Et idem quod contigit Cracoviae quae civitas est Poloniae; cum enim e tumultu surgere iussisset, vt de negotio maximi momenti secretum coram Rege testimonium, & illam vit

S. interrogasset, an vellet haec in vita superflue vivere; hoc enim a Domino se impetratum, respondit illi: nequaquam, licet ex purgatorio prodiret, & ad idem esset reuertendus. Constat enim iudicabat expedire, reuerti ad purgatorium, vt plenius expurgaretur, quam in hoc mundo demorari. Quis hoc non admiraretur? Videtur enim consultus vivere, & hic perfectè pro reatu suo satisfacere, quinimo maiora coram Deo sibi merita comparare, non hoc tamen vult. Talis etenim est haec vita, & tot plena periculis vt eis consilio vitatur prudentiori, qui in purgatorio potius, quam in mundo eligit vivere.

Quinta ratio, multumque communis SS. Patribus, quam sequuntur D. Hieronymus, a. D. Chrysost. b. & D. August. c. potissimum autem D. Bernard. d. quod scilicet Dominus suo nos instruere voluerit exemplo, indecentem non esse tristitiam, dolorem, & lacrimas in amicorum nostrorum, seu Parentum exequijs: cum receptissima sit illa D. Gregor. sententia: *Omnis Christi vita nostra est instructio.* Philosophi stoici defectum hic arguerunt perfectionis, & virtutis, contritari vitam, & talibus occasionibus ad lacrimas prouocari: etenim per hoc cor suum subiectum signabat esse passionibus, illisque non superius: quale sit oportet vix perfectissimi. Apud Lycios (testatur D. Amb.) hic vitis omnis interdicitus erat ploratus, vt infames haberentur, qui plorabant, quos illico vestibus iubebant indui muliebribus: *Lyciorum seruantur esse praescepta, quae vixes iubent muliebrum vestem induere, si mariori indulgeant: eo quod mollem, & effeminatum iudicauerunt in Viri lucian.* Hanc opinionem sectati sunt Anabaptistae docentes, illicitum Christiano mortuos plangere cum sciat haec, a Deo mortem disponente praordinari. Grauius est hic error, inquit Sancti Patres, & ipsi natura, quae constat, multum oppositus, cui proprium est lugere iacturas, & lacrimas effundere in morte copiosas.

Appositè docet D. Basilus. Quomodo ipsa natura, sit ea, quae prouocat mouetque lacrimas, & ait, quod in homine idem contingat qui est paruus mundus, quod in maiori, in quo necessariae sunt pluuiae, & illae hoc modo generantur: sol etenim sua luce terram illustrans illam mouet, & calefacit: hinc sursum vapores ascendant, qui in media regione aëris coagulantur, & in aquam conuersae decidunt in haec inferiora, terramque rigant, quod aër fere in homine nascitur,

XVI. Petrus nauis ad purgatorium in qua hic vivere

XVII. Honestas Christus iustificat lacrimas a In epist. ad Hebr. b Item 67. in Ioan. c Tract. 49. in 16. ann. d Ser. 26. in cantio. D. Grego. D. Ambro. Ora. de si. de resurr. in princip. Tom. 3.

XVIII. Lycijs vixis fletus interdicitus.

Ora. 12. de morte & tristitia. & hom. 4. de gratia. vum actis. XIX. Lacrimantur, & in aquam conuersae decidunt in haec inferiora, terramque rigant, quod aër fere in homine nascitur,

ne ne-
cessarie
sicut in
mundo
pluuie.

If 43.3.

XX.
Similitu-
do.

XXI.
Lacry-
ma o-
runtur
ex confi-
deratio-
ne.

XXII.
Flotus
pectus
abluant.

natur, & exoneratur. Idem in homine contingit, in quo in electis, velut sol effulget, radios vi-
brans considerationis ad ea que cordi contraria
contingunt, in quo res amara consistit, illud alte-
ratur, turbatur, coarctatur, quo fit ut cor, & viscera in-
calescant ad que natura calorem diligit, ut lue-
scant, partes exteriores relinquentes frigiditatem
hoc ioseph David experiebatur: *Dolor meus vinosa-
tus est & in meditatione mea exarsit* igitur, hinc
furfur ad caput & cerebrum vapores ascendunt
quibus opumilatur, ut apparet in vultu, illudque
onerant, utinimo hinc oritur (inquit ille) quod,
dum nobis aliquid contingit finitri, quo graui-
ter constittantur, videtur nobis caput graua-
ri, & turbari & in auribus quosdam exci-
tari tintos, ut nobis videantur de oculis nu-
bes euolare. Ex cerebri frigiditate vapores illi
condensantur & aqua facti per oculos et-
fluunt, eo modo quo de ventre sublimarij
subeunt vapores ad fornixem illius, qui conden-
sati ex plumbo vel stanno eiusdem, & conuersi
in aquam, per eiusdem fistulam guttatum ef-
fluunt.

Hinc intelliges lacrymas sequi consideratio-
nem intellectus in tra quod minus vel magis
dammum quod contingit, apprehendit, & proinde,
qui in auctis euentibus nullam mali rationem
apprehendunt, nec plorant, nec contristantur. Vu-
de dum Dominus excidium deplorat Hierusa-
lem quod ille cogitatione reuelabat, opprobri-
um illud ridebant: eo quod illud me. ne minime re-
uoluerit. Idcirco non fiebant Martyres, sed in
morte sueque pennis atque amicorum, exulta-
bant pro gaudio: quia nullam in ijs maliqui-
mo boni iustitiam, rationem attendebant. Ea etiam
ex ratione, cum tantas habeat peccator flendi
rationes, non flet: eo quod nec attendat nec ap-
prehendat in peccato suo eam rationem, quam
habet, perditionis, eterneque damnationis: quam
sanè si perpenderet, illico vapores de visceribus
assurgerent, qui caput obtenebrarent, & in lacry-
mas soluerentur, ut patuit in Magdalena, & vi-
dimus in Petro: cum enim ante delicta essent,
quamprimum benignus sua luce, sol Christus
illas illustrat, erant illam adepti sunt, ut damna sua
perpenderent, unde tam amaras, quales nouimus,
lacrymas effuderunt.

Ex his colligitur (secundum eundem auctorem)
causam eius, quod experitur: quod flendo ca-
put serenetur, & a fatigatione recreetur. Quia
lacrymis exoneratur; sicut aer redditur serenior,
dum nubes in aquas soluntur, ac demò cla-
rescit: unde est proverbium quod hec diximus

(a) Here ad quietem: *Pacem frequenter & lacry-
me* (ait D. Ambrosius) *& mentem alienam flens* (a) *Llorar
refrigerat pectus, & modicum sanatur affectum. Ex para des-
piciam illis preclarum hic exponit mysterium, circa causam
beatissimam virginem, de qua notandum quod D. Augustinus
illam describens D. Ioannes filius illius spiritualem Oracione
his, non illam repræsentet nobis plorantem, sed in ubi
animo stantem immobili: Stabat iuxta crucem Valenti.
Matris Mater Iesu Stantem illam lego, flentem non vixi Im-
lego. An ergo tam modica fuerit ei tristitia? peratoris.
Afflictio eius adeo exigua? Nequaquam; sed Tom. 3.
tanta, qualem nunquam pertulit creatura: sicut Ioan. 19.
& occasio fuit, que haberi poterat, maxima. 25.
Tum oraculum impletum est sancti Symonis, XXIII.
inquit D. Cyrillus, quod tempore gladius do- Cur D.
lens animam illius pertransisset. In Martyribus Virgo non
corpora gladijs, flagris, & pugionibus tran- dicatur
sodiebantur & ex corpore dolor redundabat in flentem.
animam, attamen in sacratissima virgine gla- lib. 12. in
dijs doloris acutissimus animam eius pertransit, Ioan. cap.
& inde ad corpus dimanauit. Exinde differet 35.
tia, que est inter corpus & animam, eadem Lib. de
est, inter dolores penalesque purissima: Matris, Exc. 8.
& Sanctorum aliorum, ex quibus concludit D. Basil. 2. 5
Anselmus quod omnium tormenta martyrum, XXI.
simul in unum, leuia fuerint eorum respectu. Dolores
que caelestis illa ad pedem crucis pertulit imper- D. V. 2. 2.
ratix. Quinimo ea de causa (ait D. Ambrosius) nis om-
nobis non dicunt, quod flerent, qui namque nium
labore pressus luget, per oculos tristitiam e- delorem
mittit, illaque cor eo pede feneratur, quo la- superant
crymas effundit. Ne credideris in virgine fuisse
aliquid, quod eius minueret penam, vel alle-
uiaret angustias: non tibi dicent, quod plorave-
rit, ne forte dixeris, quod fleret, ut a fatigatio-
ne recreetur. *Namque in modica afflictione concre-
scitur cor eius* (ait auctor quidam) *sed potius quæ-
si modica, ne quædam hęc solatiū adfuit quod cæce-
ri cum trist. mur, da ut à natura, ut plorant qui
cum lacrymis dolorem etiam excusant.**

Fuit etiam hic effectus in quadam proposi-
tione, quam notat D. Gregorius: *Modica D. Grego.
afflictio lacrymas excitat, immoderata subducit. lib. 3. mo-
derata.* Hinc procedit (ait D. Basil.) quod experitur. *cap.
tia, docuit, quod multi, qui lacrymas suas de- 39.
tinere conati sunt, sibi nocuerunt, vel in para- XXV.
lism aut apoplexiam incidentes imo etiam u. nocet
tui sunt: calor etenim, qui non evaporatur, cohibere
spiritus suffocat vitales: sic de se ipso testis lacrymas
tur D. Augustinus quod dum sibi vni in D. Ave.
flet, cohibere ne lacryma in ortu Matris lib. 2. 2. 2.
flet, non sperandum in iudicio salutis de- fess. cap. 2.
tinentium: *Tuli lucetamine valde male mihi erat. Tom. 1.
N n n 3. Idem**

Sermo. 26.
in anti-
ca,
Orat. de
obit. Pla-
cii.
lib. 10. de
Trinit.
XXVI.
Similitu-
do à vul-
nere.

Idem refert D. Bernardus in funere fratris sui Gerardi, ait: D. Gregorius Nyssen. lacrymas esse coris vulnerati sanguinem. Si quempiam pugione vulneres, illico profilit sanguis: quem si cohibueris, contumitur, & non leve adfert detrimentum. D. Hilarius sanguinem vocat animam ludorem. Quando humor abundat maximi momenti est sudor, quo expellitur, & corpus exoneratur; quando successus aliquis trahit cor vulnerat: profiliant lacrymæ, ne cohibueris illas, si namque illas cohibueris, nocete possunt quam maxime. Quintimo hinc procedit (ut habet D. Basilius) quod sepe profuant lacrymæ, & scamus etiam inuiri, calque vellemus suspendere nec possumus, sicut nec spongiam poteris cohibere aquis imbutam si illam compresseris, ne ex se aquas emittat. Cor prægravatur, & ex tristitia anguitur: quomodo vis ut aqua suspendatur, ne per oculos stillatim effluat? ex his (ait ill.) intelliges contra omnem esse rationem afflictis dicere, ne fleueritis: non enim congruum hoc est illis consilium: quinimo magis ipsis expedit, & sapius licet velint, illas non possunt continere.

73
XXVII.
Pudebat
D. Angu-
stinum
lacryma-
ri.
l. 9. conf.
ei.
XXVIII.
Cur D.
Bernar-
dus tan-
tepete
fleuerit,
mortem
fratris
sui Gerar-
di.

Omnis mirantur illud quod de seipso refert D. Augustinus in obitu Maris sue: cum enim tot & talis eam amare teneretur: quando diem iam clauseret extremum, tantus fuit eius dolor: ut ex nullo solamen haurire poterit: tantoque fetu illi lacrymæ de genis profuebant: ut non parum vereretur coram præsentibus, cuiusque lacrymas inuentibus: quocirca ad loca secedebat ab hominum consorcio remotiora. Tenetimas lego rationes D. Bernardi in morte Gerardi fratris, quod si ab illo percunpteris: quid hoc Pater sanctissime, quis tui similis, qui tuas sic suppressisti passiones, tuamque voluntatem ita diuina conformasti? Tu qui tantam habes occasionem intelligendi, quod Apostolus dixit de iustis morientibus, quod hinc discedant cum Christo regnaturi, cum quo in die iudicii reuersi sunt resuscitati? respondet ille, non illum lugeo, qui vitam inchoauit & sortem accepit infinites meliorem, sed me ipsum, erat mihi fidelis Achates, socius intiuuiduus, frater secundum carnem, sed magis secundum religionem: hic me solabatur, hic mihi dolorum abstergebat lacrymas, hic mihi in occupationibus lateralis adhaerebat, hic mihi in cunctis afflictionibus meis optata requies: hoc proprium est illis (inquit) qui humana habent vitæta. Proinde nullus me redarguat cum

in sacris litteris sanctorum si leas oculos manere lacrymis, in sanctorum obitu vel amicum. Quibus lacrymis non sunt profecuti Adam & Eva filium Abel interfectum? Abraham coniugem suam Saram? Iacob filium suum Ioseph? & Ioseph parentem suum Iacob? ut autem verbo concludam illius oculos intueri, qui diuina cum esset sapientia, nec errare posset, in morte tamen Lazari lacrymas fudit vbetiores: Saluator videns civitatem Ierusalem & prævidens ruinam: fleuit super eam, & ego propriam, & que in presentis est desolationem non sentiam? plagam meam recentem & grauem non doleam? ille fleuit compatens, & ego patiendo non audeo? Et certe ad simulacrum Lazari nec fleuit arguit, nec à se tu prohibuit: insuper & fleuit cum flentibus, de hoc nos igitur Dominus instruxit.

D. BERN.

Veruntamen aduertendum cum D. Hieron. quod ille qui monstravit permissas esse, & iustas lacrymas: eadem ille effundens, pariter in moderatone ostendit, qui illas temperat, nostras oportere esse moderatas, & ab extremis illis abstinendum iudicibus, ac plorantibus, quibus se nonnulli cruciant inordinatè. Mora (sic scribit Heliodoro) sobrii tui mortem Neptiam: graues etenim multaque tibi non desunt rationes: sed luctus sit moderatus: Memor esto illius sententia: ne quid minus. Argumentum hoc apposite prosequitur D. Chrysostomus eoque reprehendit agiter Christianos luctu se adiligentes immoderato: Dites: cum homines si-
fion. 61.
mus, de morte hominu non est dolendum? Nun- in loana,
quid ego prohibeo? non lugere, sed imprudenter Tom. 3.
lugere veto: non sum immanis atque crudelis: video nauam dolere & quotidianam requirere consuetudinem &c. lacrymatus est Christus Lazaro sed eius sequere exemplum, lacrymare, sed prudenter. Confundor (inquit) dum multos video Gentiles, quam animo constanti, & imperturbato sustinent mortem eorum, quibus nullos in hac vita habebant chariores. De quodam refertur cum capite gestaret coronam sacrificium immolaturus (hæc erat ceteromonia in solemnioribus frequens sacrificijs) audiretque filium suum interiisse: coronam de capite posuit, sed intelligens: quod præliando, ut miles generosus obijisset, illam denuo capiti superinposuit. Alius filij sui intelligens necem, hoc respondit: sciebam vitæque me genuisse mortalem. Hæc & alia, quibus profana abundant historiarum: nos pudore confundunt: cum illi non crederent, nec ea quæ nos fides docet de

XXIX.
Lacry-
mæ sint
modera-
tæ.

D. CHR.

XXX.
Genuit
constan-
tia in
morte
filiorum.

de futura vita, nec de resurrectione, animo adeo virili perstiterunt, nos autem intelligentes ea, quæ credimus, affectu adeo torpemus lugemusque fremimus: *Videi me Gentiles hæc sepe sapere & nos imprudentes esse. Qui de resurrectione nobis intelligunt intelligentium opera faciunt, qui intelligunt, ignorantium.*

D. CHR. Tom. 3.

XXXI. Lactymæ camptur impudentes. Epist. 3. etia.

D. Hier. Tom. 1.

Hom. 6. in Iona.

Insuper et ostendat quàm imprudentes sunt illæ lacrymæ & fletus superuacanei, ait D. Hieronymus, illas finxerunt fabulas de Niobe filio Laotali quæ ex nimio fletu in lapidem fingitur esse conuersa qui semper lacrymis madere videatur, alij vero in diuersa animalia & aues vt alciones cotuos marinos, cygnos & aues alias, similes gallinis in Africa de quibus ait Ouidius in L. Metamorphoseos: *Novem: quia nul. un fletur in lapidem & alios in diuersis bestias commutatoz fixit antiquitas.* Erat hoc mare immensum & ipsum lacrymatum Christi adeo profundum. vt quantumlibet percurratur vento licet prospero, illas tamen enauigare sit impossibile: quocirca D. Chrylost. multas alias profertur earum rationes: quibus modo non licet immorari.

§. 23. Iesus rursum fremens. Secundo infremuit Christus: iubetque tolli lapidem ad euentiam miraculi: & doctrinam confessoriarum.

74

Ser. 64. Ep. 65.

Amos. 3. 4. I. Cur leo rugiat. RVPERT. In cap. 3. Amos.

Progredditur Dominus ad monumentum, aliterum edens fremitum: Iesus rursus fremens venit ad monumentum: quis tunc hic, Domine mi, fremis us? quænam actio tibi adeo insolita, non enim eam nisi hac in occasione notauimus? Si fremitus, vt diximus, actio sit animi commoti, precor in quem, Domine, nunc commoueris? respondet D. Petrus Chrysolog. contra duos inimicos, vnus erat ipsa mors, quam modo adoritur, illique prædam itudet eripere, quam deorat: quando Leo rugit (inquit Amos Proph.) signum est quod prædã veniretur oppositam: Numquid prædã carulis Leonis vocem de cubili suo nisi aliquid comprehendat? Leonis natura off. (inquit Rupert.) inuenta prædã rugire vt quoscung illud sit animal rugitu tyrone factum, & auonitum concidat, & in prædam non tam patienter, quam impatienter cedat, alter aduersarius & principalis erat, eorum qui præsentem aderant indurata malitia, videntes enim eius lacrymas, eas defectui potestatis adscripserunt, credendo, quod si cœcum poterat illuminare,

Iazarum non poterat à morte præservare. Hoc in populo illo à principio Deum grauitè irritauit: Quoties exacerbauerunt enim in deserto? Vni etenim videntes Dei miraculum alterius patienti negabant potestatem: quia de causa illos vocauit: Generatio mala & adultera, vt diximus, dum de illis ageremus, hoc idem modo repetunt quo tantopere Christum exacerbant, vt in fremitus erum pat indignas. Considerabat Dominus (ait D. Petrus Chrysol.) perfidiorum illorum contumaciam, qui nedum ob præacta non crediderant miracula, sed insuper videntes stupendum illud, quod acturis erat, nec similitet essent crediduri: quinimo proditoriè illum occidit: pro vt occiderunt, & die Veneris proximo declarabitur: Videbat Iudeorum corda obstiniora inferis, viscera duriora mortuis, oculos terrores spulchris: & quod eius vox qua patefecerat caritatem, non patefeceret eorum arcana: in fido qua suscitatura erat mortuè, eorum mentes non esset suscitatura, lux que illustratura erat spulchrum, illorum non illuminatura caritatem. Quævis infirmitas, quæ per medicinam mortalis efficitur: quæ uana exortas, quæ per lucem magis obtenebescit? Quale venenum, quod vires lumit ex antidoto? Quævis diabolica malitia, quæ ex bonitate peior efficitur? conua sitanicam hanc duritiem rugit Dominus, sic D. Epiphanius in anchor. & Ser. 104. D. Aul. super enim hæc vulnera adeo desperata, de temp. & infirmitates adeo mortales, quid aliud agendum, nisi fremendum? Sic loquitur Prophet. Michas: *Plangem & uulabo: vadum spolimus, & nudus: factam plantum velut dyatonum, & luctum quasi struicium, quia d. ferua est plaga eius.* O duritiem rebellem duramque rebellio-nem? Vt videt Domitium procedentem coram ijs, vt opus faciat adeo diuinum, caeleste, & irrefragibile, vt tota u femi conspiciat malitia, nec huius quidem possit in eo calumniari: & quod illud ipsum confictum, contestum, & ab eis publicatum, nedum illis futurum non esset eno. D. Hier. lumen, sed ex hoc ipso in perfidia sua tanto In cap. 12. manerent obliuiores: hoc lacrymas hoc singul. Epist. ad tum, hoc de corde Christi fremitum excitauit: Rom. in Ad fletum promouitur (inquit D. Hieron.) non pro illud si Lazaro, quem erat suscitaturus: sed propter eorum compati-n. crudeli aem. Et istos patitur tibi inueneret tur, edere. Quantum est ex parte tua per fidam tuam Tom. 10. deplorans duritiem, ad quam emolliendam eius III. non suffecerit miracula, non promissa, non ter-ticula menta non voces, non inspirationes: quid iam deside-dicam? & ipsa misericordia, quæ te patienter tole- conu-maciam. rat & quæ sufficere deberet, vt te à peccato re-mahe-

II. Iudaorum Christus lugerat duritiem. D. PETR. CHR. 50

D. Hier. In cap. 12. Epist. ad tum, hoc de corde Christi fremitum excitauit: Rom. in Ad fletum promouitur (inquit D. Hieron.) non pro illud si Lazaro, quem erat suscitaturus: sed propter eorum compati-n. crudeli aem. Et istos patitur tibi inueneret tur, edere. Quantum est ex parte tua per fidam tuam Tom. 10. deplorans duritiem, ad quam emolliendam eius III. non suffecerit miracula, non promissa, non ter-ticula menta non voces, non inspirationes: quid iam deside-dicam? & ipsa misericordia, quæ te patienter tole- conu-maciam. rat & quæ sufficere deberet, vt te à peccato re-mahe-